

nis
ijos

1, 1942
n Rd.

kvie-
stų lietu-
anga 25c.

os kuopos dar-
nkei O. Durase-
retorei O. Ma-
itoms veikėjom
ilimaitienei, Sa-
Pauliukevičienei,
graziai tvarkė š
Rasa

ilmės
uskienės šeimo
stadienį ir sek-
trigubos iškil-

ubauskienė (D.
iš vyro moti-
metų amžiaus

Mrs. Bindokė
Jurgis Bindo-
šiaus Bažnyčio,
erystės Sakra-
nadienį gavo
cyklos baigimo
ukubauskienės

iškilmės atsi-
nias
omu, kad Dr.
as tik parei-
gavo daktaro

eikiname Jo-
Bindokų šei-
jams pasise-

ONE
TY

apyvar-
netoli
dolerių
medžia-
milytų
prie-
dojame.
300.000
btuvės
e:
INC.
e Ave.
1-82-83
H.

"Naujienos"
LITER. 1739 S. Halsted St.
SUPERIOR AVENUE
ENdcoot 4932
CLEVELAND, OHIO

LIETUVIŲ ŽINIOS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. VISU-
MENINIO IR KULTŪRINIO GYVE-
NIM SAVAITRASTIS EINA KAS
PENKTADIENIS

METAI V

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MAY 25, 1937, AT THE POST
OFFICE AT CLEVELAND, OHIO UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

Penk., Birželio-June 19, 1942

No. 24

Ivykių Aidai

Vis! Dėkoja Prez. Rooseveltui
Lietuvių širdys pripildyta dėkingumu Prez. Rooseveltui, už jo ryžtingą ginimą mažųjų tautų, jų tarpe ir Lietuvos, nuo Sov. Rusijos užsimojimo, po karo, pasi-vertgi Pabaltijo šal.s.

Mūsų Prazidentu; Atlanto Charteris ir demokratijos principai, matyt, nėra tuščias žodis.

Tik vieni lietuvių tautos išgamos bolševikai vaikšto nosis pakabinę, nes jiems nepasisėkė išpiršti savo gimtosios šalies rusiškam pparvergeiui. Tikrų lietuvių dvasia, po šių ivykių, žymiai sustiprės ir atgims viltys, kad Lietuva, po šio karo, kelsis vėl laisva ir nepriklausoma valstybė.

Sovietų Rusija dar gali bandyti "vaduoti" Lietuvą
Nors sovietų valdžios komisarai Molotovas ir buvo priverstas per derybas Londone ir Vašingtone, atsiskaityti nuo pretenzijų į Pabaltijo šalis, bet jo valdžia, su Stalinu priešakyje, dar gali bandyti "vaduoti" Lietuvą.

Teigul diplomatiniai sovietų valdžia ir jaučiasi pralaimėjusi kovą dėl pripažinimo vakarinių sovietų Rusijos sienų, bet bolševikai dar, matyt, tikisi, kad stumdami atgal vokiečius, galės savo armijas įvesti į Pabaltijo šalis ir pastatyti Londono ir Vašngtono vyriausybę prieš ivykusį raktą.

Kad sovietų Rusijos valdžia dar bandys kėsintis į Pabaltijo šalių nepriklausomybę, matyt iš to, jog ką tik grįžęs iš savo kelionės Londone ir Vašingtone Molotopaskelbė raštą kuriame mini Lietuvą kaip sovietinę žemę.

Todel lietuvių tautos kovai dėl Lietuvos Respublikos laisvės ir nepriklausomybės toli gražu nesibaigė. Į pačią karą pabaigą gal tecti mums lietuviams ypaci įtempti jėgas, kad apgint Lietuvos laisvę.

Laimingiausia būtų Lietuva, jei jos žemėse sumušti nacius, pirmiau už rusus, atarastų Amerikos arba Anglijos armija.

"Svieta Mulkintojai"
Lietuviškųjų kacapų laikraščio "Vilnis" redaktorius nebesugebėdamas "išaiskinti" savo pakalikams, kodel Amerika ir Anglija nesutiko Pabaltijo šalis pavesti Sov. Rusijos "globali", griebiasi paprasčiausio melo.

Pirmadienio "Vilnis" nu meryje Andrusis rašo, kad Molotovas girdi jokių derybų su Anglija ir Amerika, vakarinių Sov. Rusijos sienų pripažinimo nevedęs.

Tuo tarpu visa eilė korespondentų iš Londono ir Vašngtono praneša, kad Molotovas pirmuoju klausimu, per derybas kelės Lietuvos, Latvijos ir Estijos žemių pripažinimą Sov. Rusijai.

Taip mulkinti savo skaitytojus gali tik proto nevar tojančios ir už judošiaus skatą svetimam kraštui pardsidavusis bolševikiškos birbinės.

AMERIKOS LAKUNAI BOMBARDAVO RUMUNIJĄ IR ITALIJOS LAIVYNĄ

Vokiečių Submarinai Ties Virginijos Krantais. Rusai Sustabdė Vokiečių Ofensyvą Ties Charkovu.

AMERIKOS PAKRANTE PUOLA VOKIEČIŲ SUBMARINAI

Norfolk, birž. 17 — Priešų submarinai sutorpedavo du Amerikos laivus prie Virginijos valstijos krantų, netoli Norfolk. Tūkstančiai žmonių matė kaip submarinai puolė laivus ir bomberiai kontratakavo. Vienas iš torpeduotų laivų buvo atvilktas, o kitas nuskendo. Jurininkai tų laivų.

Antrojo Fronto Klausimas

Jau dabar nebėra jokios abejonės, kad Amerikos ir Anglijos armijos puls vokiečius Europoje.

Tik visas klausimas, kada bus atidarytas antrasis Europos frontas.

Antrasis frontas bus atidarytas taip greit, kaip Amerikos armijos puolimui Europoje, skirtas skaičius bus nugabentas į britų salas.

Dabar eina pats armijos gabenimas. Jau 4-tas amerikiečių transportas pasiekė britų salas.

Gali būti ir greičiau, nebaigus paruošimo, atidarytas antrasis frontas, jei sovietų armijoms imtų labai nesisekti. Kad gelbėti rusų frontą, beabejo anglai ir amerikiečiai gali gana greit išiveržti į nacijų valdomą Europą.

Beabejo anglų ir amerikiečių nusistatymą gerai žino vokiečių štabas ir nedrįsta mesti prieš rusus v.sų savo jėgų.

O tai jau yra didelė pagalba kovojančiai rusų armijai. Pagaliau nėra jokios abejonės, kad vokiečius nugalėti galima tik išiveržus į Europą ir okupavus žymesnius nacijų centrus.

Amerikos karo jėgos apjuosia visą žemės rutulį
Neseniai Amerikos lakunai bombardavo Tokio, dabar vėl pranešama, kad Amerikos bombanešiai, pakilę Egipte, buvo nuskridę nacijų kontroliuojamam Rumunijos žibalo šaltinius bombarduoti.

Amerikos lakunai kaunasi Kinijoje, Australijoje, žodžiu visuose penkiuose pasaulio kontinentuose.

Jeigu amerikiečiai turi kovoti ir lieti savo kraują visuose kontinentuose, tai logiška, kad Amerika po šio karo, turės daryti galutinę tvarką pasaulyje.

Todel mūsų kareiviai turėtų būti išmokinti ne tik gerai kariuoti, bet mokomi ir administracijos dalykų o ypač svetimų kalbų.

AMERIKA STATO 100 LĒKTUVNESIŲ

Washington, birž. 17 — Iš kovų su japonais praktikos Amerikos štabas patyrė, kad laivynas be stiprios aviacijos mažai ką reškia, todėl susilaikyta nuo statybos 5-kių didelių drednautų, o į jų vietą statoma 100 lėktuvnešių ir kitų mažesnių kovos laivų. Kongresas paskyrė laivynui praplėsti 8½ milijono dolerių.

KARO TARNYBON PIRMAUSIAI IMS NEVEDUSIUS VYRUS

Washington, birž. 17 — U. S. A. Kongresas priėmė ir Senatą patvirtino nutarimą, kad karo tarnybai pirmiausiai bus pašaukti nevedę vyrai ir tik po to bus imami neseniai vedę, vėliau turintieji vieną vaiką ir pagaliau, jei bus reikalas, bus imam. vyrai šeimų ir su

Paskutinėmis žiniomis jie išiveržė į kai kurias Aleutian salyno salas, kurios randasi tarp Amerikos priklausančios Aliaskos ir Rusijos Kamčatkos.

Spėjama, kad šiuo žygiu japonai nori užkirsti kelią Amerikai pristatyti Sovietų Rusijai karo medžiagų per Kamčatkos uostus.

Japonų veržimasis kontroliuoti Beringo jūros vandenis aiškiai atidengia japonų ketinimus pulti pulti Sol vietų Rusiją.

Amerikos aviacija turi vilties, kaip tik pagerės orai iš krauštyti japonus iš Aleutian salyno.

Vyrai su šeimomis tik už 6 mėn. bus šaukiami karo tarnybon

Pakėlus atlyginimą kareiviams iki \$50, buvo manoma, kad tuojau bus pradėti šaukti į armiją ir vedusieji vyrai. Tuo tarpu kariuomenės autoritetai praneša, kad dar 6 mėn. nejudins vedusiųjų vyrų, nes norima pirmiausia sumti į armiją visus, kurie tik armijai tinkami, nevedusius vyrus.

Kaip nebeliks tinkamų karo tarnybai nevedusių vyrų, tada bus imam. vedusieji.

Pagelbos šaukimas Rusijos

K. Byla "Draugo" skiltyse rašo apie gautą iš Sov. Rusijos telegramą, kurioje pranešama apie buv. Lietuvos kariuomenės vado gen. Rašt'kio vaikus ir prašoma atsiųsti maisto ir rubų. Toliau K. Byla taip rašo: "Lietuviški komunistai mėgsta triubyti: per savo spaudą, kad niekas lietuvių nevežė į Sibirą, o jie patys išvažiavo. Argi jau ir Rašt'kio mažai vaikai palikę Lietuvą motiną irgi patys išvažiavo į Rusiją? Taip kalbėti tegali tik šažinės ir buko proto žmonės."

Nejaug mūsų lietuviškių kacappai dar ir toliau drįs tvirtinti, kad jokių tremtinių iš Lietuvos Rusijoje nesama.

daugiau vaikų. Įstatymas siunčiamas jau Prezidentui pasirašyti ir turbūt pradės veikti nuo 1 d. liepos.

PREZIDENTAS RAGINA RINKTI SENĄ GUMĄ

Washington, birž. 15 — Prezidentas Rooseveltas ragina Amerikos žmones rinkti atliekamą ir nebevertojamą gumą ir guminius daiktus ir juos parduoti artimiausiose gasolino stotyse po 1 centą už kiekvieną gumos svarą.

Šiandien prasidėjo gumos rinkimas ir pardavimas. Pataria visiems gyventojams apžiūrėti palėpes, rūsus ir kitas vietas, ir surinkti visą gumą, kad būtų galima sužinoti, kiek dar yra gumos šioje šalyje.

HAMBURGE SUŠAUDĖ 25 VOKIECIUS

Londonas, birž. 15 — Hamburge Hitlerio valdžia sušaudė 25 vokiečius ir areštavo kelis šimtus darbininkų, tvirtina švedų korespondentai.

Hamburgo uosto srityje ėjo didelės riaušės dėl maisto, kurį metu buvo užmušti 7 policininkai.

Riaušės prasidėjo dėl kavos, kuri iškrito į gatvę, kai buvo pervežama iš sandėlių. Gyventojai grobė iškritusią kavą, o policija pradėjo šaudyti.

NACIAI RENGIA SIŠZUDYTI ŽYDUS

New York, birž. 14 — Vokiečių raš dar jas perdavė Goelbelso raštą, kuriame jis grašina išžudyti visus Europos žydus, jeigu britai nesiliau bombarduoti Vokietijos miestų.

Šiame kare žydai vaidina labai svarbų vaidmenį, sako Goebels, todėl jie gali būti išnaikinti ne tikai visoje Europoje, bet ir už jos ribų. Vokiečiai yra pasiryžę ginti savo kailius, todėl ir imsis šių priemonių.

MEKSIKA PASIRAŠĖ 26 VALSTYBIŲ PAKTĄ

Washington, birž. 15 — Meksikos ambasadorus Castilloba Najera vakar pasirašė 26 valstybių paktą.

Tuo pačiu metu prie šio pakto prisidėjo ir Filipinų prezidentas.

Šia proga Baltuose Rumuose susirinko visų pakto pasirašusių valstybių atstovai.

SOVIETAI TUREJO ISSIZADĖTI SAVO REIKALAVIMŲ

Washington, birž. 15 — Kaip jau buvo pranešta, Sovietų Rusijos premieras buvo nuvykęs į Londoną, ir ten su Anglijos valdžia pasirašė 20 metų savitarpinės pagelbos sutartį.

Iš Londono atvyko lėktuvu į Washingtoną geg. 29 d. š. m. Washingtone Viačeslavas Molotovas, Sovietų Rusijos užsienio komisarai pasivadino Mr. Brown.

kalavimo pripažinti Rusijai Lietuvą, Latviją ir Estiją. Pasitarimuose be Prezidento Roosevelto ir Molotovo dalyvavo Harry Hopkins, kariuomenės štabo viršininkas gen. Marshall, vyriausias Amerikos laivyno vadas adm. Eanest J. King ir Sovietų ambasadorius Litvino vas. Be to, kiti sovietų atstovai, atvykę kartu su Molotovu.

Vėliau ne kariuomenės pasitarimuose dalyvavo ir Jungtinių Valstybių valstybės sekretorius Cordelė Hull.

Associated Press pranešimu iš Londono ir taip pat žiniomis iš Washingtono, Sovietų Rusija padarė didelę koncesiją, sutikdama nebedaryti spaudimo reikalaujant pripažinti Pabaltijo valstybes.

Sovietų Rusija pasižadėjo nesiekti svetimų teritorijų — laikytis Atlanto Charterio.

CHARKOVE RUSAI ATMUSĖ VOKIECIUS

MASKVA, birž. 16 — Vokiečių kariuomenė dėjo pastangas persiekti per svarbią Charkovo gubernijos upę, bet rusai sulaukė vokiečių, sako štabas.

Charkovo srityje kovos tęsėsi tris dienas, bet vokiečiai buvo nuvyti kiton upės pusėn.

Sevastopolin vokiečiai sutraukė 7 divizijas, 150 tankų ir daug artilerijos, bet nepajėgė pramušti sovietų linijų. Viena diena rusai sunaikino 40 vokiečių tankų.

KOVOS VIDURZEMIO JUROJE

KAIRAS, birž. 16 — J. V. Valstybių aviacija pirmą kartą dalyvavo kartu su britų aviacija karo veiksmuose prieš "ašies" jėgas Viduržemio jūros zonoje, šiaandien oficialiai paskelbė britų štabas.

Amerikos ir britų lakunai nuskandino Trento klasės italų kreiserį, kurio įtalpa buvo 10,000 tonų. Lakunai padegė kitus du italų laivus. Be to, tapo sunkiai sužeistas vienas italų destrojeris ir keli mažesni karo laivai.

Bandras britų admiralicijos ministras pranešimas sako, kad britų laivyno aviacija pataikė torpedas kitam italų kreiseriui, o du destrojerius nuskandino.

VILNIUJE VOKIEČIŲ POLICIJA ISZUDĖ 60.000 ŽYDŲ

Londonas, birž. 16 — Laikraštis "Evening Standard" šiaandien spaudžia pranešimą iš Stockholmo, kuris sako, kad vokiečių vadovaujama policija Vilniuje išžudė 60,000 žydų. Žudynės tęsėsi nuo gegužės 7 iki 20 dienos.

Zinios buvo gautos iš keleivio, kuris atvyko iš Vilniaus į Stockholmą. Korespondentas nemini atvykusio keleivio pavardės.

Atvykęs keleivis tvirtina, kad kiekviena naktį vyrai, moterys ir vaikai vokiečių kontroliuojamos policijos buvo vedami į Vilniaus priemiesčius ir ten išžudomi.

NAUJAUSIOS ŽINIOS IŠ LIETUVOS

— Lietuvos laikraščiai plačiai paminėjo žinomo lietuvių rašytojo A. Vienuolio — Žukausko 60 metų sukaktį. Ataręs jubilio kurybos bruožus, poetas Antanas Miškinis savo apžvalgą baigia šitaip: —Valio Vienuolis! Valio Anykščiai, brangus mūsų šventos žemelės kampas. Ačiū, Maestro, kad taip gražiai turtini mūsų literaturą!

— J. Keliuotis laikraštyje "Į Laisvę" įdėjo savo recenziją dėl poeto Jurgio Baltrušaičio tik ką pasirodžiusios poezijos knygos "Ašarų vainikas." Knygos galėdėtas Balio Sruogos straipsnis apie J. Baltrušaičio kurybą.

— Laikraščiai rašo, kad prie Viliaus ligoninės baigiamas statyti naujas pastatas, kuriame sutilps 50 ligoninių lovų ir skalbykla. Atgautas Viliaus kraštą, šis pastatas buvo primtas vos pradėtas statyti.

— Labardžių kaimo, Rietavos valsčiaus gyventojas Jukna, prie savo namų kasdamas žemes, surado senų laikų lobį. Radinys susideda iš Zygimanto Augusto ir senesnių laikų buvusių pinigų. Rastieji pinigai yra ne vienodo didžio ir ne vienu metu leidimo. Surastieji pinigai yra paruošti išsiųsti Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejui Kaune. Šiame kaimė panašus radinys yra ne pirmas.

— Laikraščiai rašo: Paskutinių kelerių metų bėgyje Plungės miškuose išsiveisė vilkų. Jie ukininkams padaro nemažą nuostolį. Vasarą rudenį nukendia avių ir kitų smulkesnių gyvulių bandos, o žiemos metu vilkai bando įsibriauti net į ukininkus tvartus.

Vokiečiai Spaudžia Lietuvos Ukininkus

Esame gavę kiek žinių apie dabartinę Lietuvos žemės ukio buklę. Kaip ir rusų okupacijos metu, taip ir dabar ukininkai yra verčiami pristatinti vokiečių įstai goms nepakeliamus javų mėsos, bulvių, pieno ir kitų žemės ukio gaminių kiekius. Jeigu rusai šiomis pyliavomis siekė ukį galutinai sugriauti ir priversti eiti ukininkus į kolchozų baudžiamą, tai vokiečių tikslas yra kuodaugiausia išspausti iš lietuvių ukininko jo gaminių ir aprupinti pirmoje vietoje vokiečių kariuomenę ir Vokietijos gyventojus, neatšizvelgiant į lietuvių ukininko reikalus. O kai del žemės nuosavybės, tai ukininkai vis dar laikomi tiktais savo žemės "valdytojais," be nuosavybės teisės.

Turime žinių, kad nustatyti pristatymui žemės ukio gaminių kontingentai yra tokie austi, jog neretai ukininkai yra verčiami atiduoti daugiau, nekaip jų ukiai pajėgia pagaminti. Taip yra su javais, bulvėmis, kiaušinėmis ir t. t. Kai kuriems gaminiams yra paskirti papildomi kontingentai, nežiurint to, kad ukininkai yra anksčiau savo duoklę atidavę. Vokiečių beatodairinis spaudimas nepripasidada prie to, kad ukininkas su meile dirbtu savo žeme, kurios, be to, laikomas tiktais valdyto-

ju, kaip ir rusų okupacijos metu.

Atleisti iš Fabrikų Dabinkai Siunčiami į Vokietiją

Kliais atvejais esama rašė, kad "ostlande" vokiečiai yra pristeigę įvairių tarimai ekonominių bendrovių. Viena tokių bendrovių yra pav., "Ostland Fasergesellschaft" (Ostlando pluošto bendrovė). Dabar yra patirta, kad į tą vokiečių bendrovę yra priverstinai įjungta visa Lietuvos tekstilės pramonė, kuri, kaip ir visas kitas pramonės imones, rusai buvo "suvalstybinę," tai vokiečiai jas laiko savomis. Tokiu budu visa Lietuvos tekstilės pramonė yra faktiškai perėjusi į vokiečių rankas. Taip yra ir kitose Lietuvos pramonės srityse. I vokiečių bendrovių vadovybe skiriamai išimtinai vokiečiai. Kai kurių šakų pramonės imonės neaprupinamos reikalingomis žaliavomis, tai jos turi sustoti, o darbininkai visokiomis priemonėmis raginami vykti į Vokietiją.

Naciai Slopina Lietuvių Spaudą

Esame gavę žinių, kad vokiečių administracija visokiais būdais slopina lietuvių spaudą. Nekalbant apie cenzūros priemonėmis daromą spaudimą, laikraščiams ne duodama pakankamai popiero, motyvuojant tai "po pierio stoka." Tokiu budu lietuvių laikraščiai negali spausdinti tokio egzempliorių skaičiaus, koks normaliai būtų reikalingas. Pav., yra žinoma, kad Zemės Ukio Rumų leidžiamas "Ukininko Patarėjas", išeinąs vieną kartą per savaitę ir ukininkų labai pamėgtas, šių metų pradžioje buvo pasiekęs 160,000 egzempliorių tiražą. Bet vasario mėnesį laikraščiai buvo pranešta, kad jis begaus popierio 60,000 egzempliorių. Kito savaitraščio, skiriamo gausingai Lietuvos ukininkijai, nėra.

Daug vargo laikraščiai turi su pristatymu skaitytojams, ypač provincijoje. Nesant pakankamai kitokių susisiekimo priemonių, laikraščiai yra priversti organizuoti laikraščių pristatymą i didesnius centrus — arklius.

Auksinis Jubiliejus

Ilgametis Amsterdamo, N. Y. Sv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas ir rašytojas Kun. Juozas Zidanavičius — Seirijų Juozas, šįmet birželio 28 diena, švenčia savo kunigystės 50 metų jubiliejų.

Sudarytas Jubilėjaus komitetas ruošiasi Kun. J. Zidanavičiaus Auksinį Kunigystės Jubiliejų iškilmingai švęsti. Bažnyčioje bus iškilmingos Mišios.

Gražiausioje Amsterdamo salėje bus bankietas ir koncertas. Koncerte dalyvaus parapijos choras, vadovaujant muz. p. J. Olšauskui, žymus solistas ir smuikininkas p. Zidanavičius iš New Yorko.

"Lietuvių Zinios"
Savaitinis laikraštis
Išleista kas penktadienį
Lietuvių R. K. Literatūros Dr. Ja
Sav. Valst. pusemetiui \$1.00
Užaloni metams \$2.50
Užaloni pusemetiui \$1.50
Skelbimų kainos sulg susitarimo
Telefonas ENdicoit 4932
6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio

"Lithuanian News"
Weekly Publication
Issued by
The Lithuanian R. C. Literary Society
Subscription Rates
In U. S. A., one year \$1.50
In U. S. A., six months \$1.00
Other Countries one year \$2.50
Other Countries six months \$1.50
Advertising rates on application
Phone ENdicoit 4932
6802 Superior Ave., Cleveland, Ohio

DEMOKRATIJS LAIMĖJO DIDELĖ POLITINĖ KOVĄ

Telegramos iš Vašingtono ir Londono praneša apie didelį įvykį — sutarčių sudarymą, tarp stambiųjų Sąjūnytų Tautų partnerių — Sovietų Rusijos iš vienos pusės ir didžiųjų pasaulio demokratijų — Anglijos ir Amerikos, iš kitos pusės.

Kiekvienas žmogus galėjo suprasti, kad nebuvimas pilno susitarimo tarp bendros nelaimės draugų — Sąjūnytų Tautų, labai kenkia karo pastangoms sumušti nacizmą ir fašizmą.

Anglai pirmieji pagėdė tarpusavio pagalbos sutarties su Sovietų Rusija, bet pastarosios valdovai bolševikai iki šiol vis reikalavo, už tokios sutarties sudarymą, gana stambiaus atlyginimo — priskirimo Sovietų Rusijai, rytinės dalies Lenkijos ir visų trijų Pabaltijo Respublikų.

Vienu tarpu, ypač po Mr. Cripps'o sugrįžimo iš Rusijos į Angliją ir jo staigaus atsraidymo Britanijos Vyriausybėje, atrodė, kad anglai pradeda pasiduoti Sovietų Rusijos spaudimui. Tada visos mažosios tautos, o ypač tų nelaimingų Pabaltijos Respublikų žmonės, savo viltis sudėjo Prez. Roosevelto asmenybei ir laukė sprendimo.

Pagaliau sulaukė ir neapsivylė, nes ne tik Amerika nepripažino Sovietų Rusijai teisių į Pabaltijo šalis, bet ir Anglija sudarytoje su Sovietų Rusija, tarpusavės pagalbos sutartyje nesutiko garantuoti Sov. Rusijos vakarinės sienas.

Tai yra begaliniai didelis demokratijų politinis laimėjimas, o mažsios Pabaltijo tautos didžs suraminimas, kad jų gyvybė ir jų nepriklausomybė bus išgelbėta, kaip tik Hitleris bus sumuštas.

Juo labiau yra didelis tas laimėjimas, atsiminus, kad Sovietų Rusijos vyriausybė buvo labai kietai užsispyrusi, kaip tvirtino ir pats p. Cripps grįžęs iš Rusijos, jog Stalinas nesutiks pasirašyti jokios sutarties su Anglija ir Amerika, pakol demokratijos nepripažins Sovietų Rusijai teisių į Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritorijas.

Sovietų Rusijos vyriausybė buvo mobilizavusi visą savo propagandos aparatą Anglijoje ir Amerikoje, kad prikaltų demokratijas nusileisti mažųjų Pabaltijo tautų likimo klausymu.

Sovietų valdžia iki šiol taip pat užlaikė Rusijoje visų trijų Pabaltijo Respublikų "kvislingines vyriausybes," kurios buvo perstatomos pasauliui kaip "legalios" tų respublikų valdžios emigracijoje, o ištremtieji į Rusiją laikė bolševikų okupacijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės skaitė mi Sovietų Rusijos piliečiais ir jokia pagelba maistu arba pinigais jiems neprireikiama.

Dabar Sovietų Rusijos vyriausybė pasirašydama tarpusavės pagalbos sutartį su Anglija ir padarydama karinį susitarimą su Amerika, ne tik turėjo nusileisti Pabaltijo kraštų priskirimo Rusijai klausymu, bet dar pasižadėti po šio karo "nesiekti teritorijos padidinimo sau ir nesiekti į kitų valstybių vidaus reikalus.

Iš sutarties teksto išeina, kad Sovietų Rusija 20-čiai metų (nes tokiame lauke sudaryta sutartis su Anglija) palaidoja savo iki šiol vestą imperialistinę politiką ir atsisako nuo pasaulinės revoliucijos idėjos.

Jeigu Sovietų Rusijos vyriausybė nuoširdžiai laikysis pasirašytų sutarčių, tai išnyksta bet koks pavojus mažsiosioms tautoms po Hitlerio sumušimo būti vėl sovietų pavergtomis, o didžiosios demokratijos nebeturės kentėti baimės dėl ardančios bolševikų propagandos Anglijoje ir Amerikoje.

Su tokia Rusija, kuri atsisako skriausti ir ardyti savų didžiųjų kaimynų ir draugų visuomeninę santvarką, pasaulis galėtų nuoširdžiai bendradarbiauti ir stipriau paremti Sovietų Rusijos karo pastangas.

Greit turėsime progos įsitikinti ir Sovietų Rusijos vyriausybės nuoširdžiai pakeitė savo imperialistinį nusistatymą ir ketinimus pasauli surevoliucinti, ar tik bėdos spiriama prėmė demokratijų sąlygas.

Tas sovietų valdžios nuoširdumas paaiškės iš to, ar ji sutiks, kad būtų sudarytos Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės emigracijoje ir priimtų tų vyriausybių diplomatinius pasiutinius leis tekti pagelbą esantiems Rusijoje tų kraštų tremtiniams ir uždarys Amerikoje ir Anglijoje savo propagandos lizdus, vedančius tose šalyse visuomenės bolševizaciją ir aklaip propaganduojančius Sovietų Rusijai prielankius, o demokratijoms priešingus nusistatymus.

Didelė gabė priklauso Amerikos ir Anglijos diplomatams, o ypač Amerikos ambasadoriui Londone, Mr. Winant, kurie daug dar bavo, kol įtikino sovietų diplo-

matus atsisakyti taip nepamatuotų pretenzijų į Pabaltijo šalis.

Kaip iš pranešimų aiškėja, kad iki paskutinės minutės pats komisaras V. Molotovs dėjo pastangas perkaltbėti Anglijos ir Amerikos vyriausybės kad jos pripažintų Rusijos pretenzijas į Pabaltijį, bet pamatęs neprilankų demokratijų nusistatymą, pagaliau nusileido platesnių pažadėjimų naudai.

Tai didelė demokratijų pergalė ir teisingumo triumfas.

NELAIMINGAS LIETUVAI BIRŽELIS

Birželio 15 d. 1940 metais Lietuvą okupavo bolševikų kariuomenė. 1941 m., taip pat birželio mėnesį 22 d., vokiečiai puolė rusus ir pirmieji šuviai, tarp dviejų galinųjų armijų, buvo paleisti Lietuvos laukuose, Lietuvai grėsė didžiausias išnaikinimo pavojus.

Lietuvos žmonių laimei, rusai menkai vokiečiams pasipriešinę ir dar pačiu lietuvių partizanų persekiojami, greit iš Lietuvos išsinešdino.

Vokiečių ir rusų armijų susirėmimo Lietuvoje rezultate sudeginta apie 15 miestelių ir išmušta keli tukstančiai civilinių gyventojų bei partizanų.

Bolševikai labai nekenčia lietuviškųjų partizanų ir neteisingai jiems prkaišioja norą pagelbėti naciams. Tai labai paviršutinis priekaištas.

Del partizanų atsraidymo Lietuvoje yra kalti patys bolševikai, kurie taip negailestingai persekiojo Lietuvos žmones apie 60,000 lietuvių ištremdami į Rusijos gilumą ir apie 10,000 sukisdami į kalėjimus.

Tegul nebūtų buvę to masinio lietuvių persekiojimo, tai tikriausiai nebūtų buvę ir partizanų, laike rusų-vokiečių susikirtimo Lietuvoje.

130,000 Lietuvos partizanų susiorganizavo mušti rusus ne iš kokios meilės ir noro padėti vokiečiams, bet kad atkeršyti žiauriems bolševikams ir nusikratyti jų nepakenčiamą šemininkavimą Lietuvoje.

Kad tokias intencijas turėjo Lietuvos partizanai rodo ir tas faktas, kad jie tuoj, po bolševikų išvijimo iš Lietuvos, aiškiai prieš nacių vyriausybės valią, pas skelbė atstatą Lietuvos Nepriklausomybę ir suorganizavo laikinąją Lietuvos Lietuvos Vyriausybę, tikėdami, kad vokiečiai turės skaitytis su įvyksiu faktų ir nedrįs pašalinti susiorganizavusios vyriausybės.

Nepažino vargšai Lietuvos jaunuoliai, nacių niekšys tės ir jų nusistatymo atimti laisvę v somis užkariautom tautomis.

Pirmiausiai buvo sumta Lietuvos partizanų vadovybė ir jaunas patirtas Leonas Prapuolenis, pasirašęs partizanų vardu, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dokumentą, o už pusantro mėnesio išvalkyta ir pat. laikinoji Laisvos Lietuvos Vyriausybė.

Pasitraukdama iš savo paregų Laikinoji Lietuvos vyriausybė, protesto ženklan, nuėjo prie nežinomojo kareivio kapo, padėjo gelių vainiką ir giliai susigraudinusi dėl Lietuvos Valstybės likimo, išsikirstė. Teisė ir teisėtumas turėjo nusilenkti vokiškam kkalavijui.

Nuo tos valandos visa lietuvių tauta moraliai yra opozicijoje vokiečiams ir su didele simpatija seka visas demokratijų pastangas atsteigti mažųjų tautų nepriklausomybes.

Iki šiol Lietuvos lietuvis klaidino ir jų nuotaką drumstė, tai nuolatiniai Rusijos bolševikų valdžios reikalavimai prisijungti Lietuvą. Naciai iki šiol, matyt, gudriai naudėjosi Lietuvos gyventojų nesuvokimu bolševikų propagandoje ir gasdinam: Lietuvos žmones bolševikų sugrįžimu, mažino Lietuvos žmonių neprielankumą nacių okupaciniam režimui.

Jeigu dabar po Sovietų Rusijos sutarties pasirašymo su Anglija, bolševikai pakeis savo taktiką ir vietoje skelbė apie Lietuvos prijungimą prie Sov. Rusijos, kuriam taip labai priešingi yra visi Lietuvos lietuviai, pradės skelbti savo sutikimą atstatyti Lietuvos Nepriklausomybę, be jokių ryšių su Rusija, ta Lietuvos žmonių pasi riešinimas nacių okupacijai dešimtemopai padidės.

Vokiečių okupacinio režimo kietumas ir nacių agentų žiaurumas Lietuvoje, jau pakankamai įtikino Lietuvos žmones, kad tik nepriklausoma valstybė, kurią garantuoja demokratijos, tegali suteikti Lietuvai pakankamą gerovę.

Bukime tikri, kad lietuvių tauta paragavusi bolševikų ir nacių okupacijos bus pakankamai veikli ir energinga kovoję už la.svo žmogaus teises ir nacizmo ir fašizmo sumušimą.

Sovietų Rusija Gali Gauti Pabaltijo Tautų Draugingumą

Iki šiol Sov. Rusijai nuolat pretenduojant į Pabaltijo šalis, demokratijoms, kad nekelti ginčų tarp Sąjūnytų tautų karo metu, buvo lyg nepatogu leisti susijungti emigrantinėms Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybėms.

Dabar Sovietų Rusijai, padarius sutartis su Anglija ir Amerika, paremtas aiškiais Atlanto Carterio princ pais, atsidaro naujos galimybės Pabaltijo šalims suorganizuoti savo vyriausybes "in exil", kunų susidarymui nebeturėtų pagrindo kenkti Sovietų Rusija. Netolimoje ateityje gal ir pati Rusijos vyriausybė pakirstų savo politiką mažųjų kaimynų atžvilgiu ir atsisakytų nuo ne-

pamatuotų pretenzijų prisiungt. Pabaltijo šalis.

Iš tokio sovietu politikos pakeitimo būtų dviguba nau da — pačiai Rusijai:

1) Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės aiškiai pakryptų Suvienytų Tautų pusei ir pradėtų organizuoti energingesnį pasipriešinimą nacių okupacijai;

2) Sovietų Rusija įgytų daugiau pasitikėjimo Anglijos ir Amerikos visuomenėje ir kaip atsižadėjusi agresoriaus politikos susilauktų iš demokratiųjų kraštų nuoširdesnės paramos.

Gal but dar bus sunku greit atsiekti tos idealios padėtis, bet jau la kas būtų Lietuvos Vadavimo organizacijoms pradėti ta kryptimi veikti.

Susorganizavimas Pabaltijo šalių vyriausybių užsienyje, turėtų lemiančios reikšmės tų kraštų žmonių vėloje ir būtų gera proga moraliai ir materialiai pagelbėti Rusijoje esantiems tremtiniams, kurie beabejo yra didelė našta, kar metu, pačiai Sovietų vyriausybei.

Pasikeitus Rusijos politikai: Pabaltijo šalių atžvilgiu tuojau dingtų bet kokias neprielanki Sovietų Rusijai akcija ir tų šalių išeivių visuomenėje ir spaudoje, čia Amerikoje.

Gal būtų neprošal jau dabar paimti kiek švelnesnį tona mūsų spaudoje Sovietų Rusijos atžvilgiu, kad palengvinti mūsų oficialiems istaigoms prieiti prie kokio nors kontakto su pačia Sovietų vyriausybe.

Ta kryptim: veikiant gal but neatsisakytų ir Amerikos vyriausybė autoritetin-gai patarpinikauti.

Lietuvių, latvių ir estų tautų susitaikymas su Sovietų Rusija šiuo tarpu yra netaip jau iš paskutiniųjų šio karo sukeltų problemų.

Papiežius Pijus XII ir Taikos Tikslai

New Yorke leidžiamas tautinėms problemoms nagrinėti mėnesinis žurnalas "New Europe" gegužės mėnesio laidoje įdėjo Luigį Sturzo straipsnį, kuriame nagrinėjama Popiežiaus Pijaus XII pažiūra busimuojoj naujoj santvarkoj po šio karo. Autorius primena garsiuosius Popiežiaus 1939 metais paskelbtus penkis punktus, kuriuos jis dar pakartotinai pabrėžė Kalėdų kalboje 1941 metais.

Pirmoje eilėje Popiežius reikalauja, kad naujojoj santvarkoj didžiosios valstybės respektuotų "mažųjų valstybių teises į politinę laisvę ir ekonominį buojimą." Ta tiktai yra sąlyga, kurią didžiosios demokratinės valstybės skirsis nuo totalitarinių.

Si sąlyga buvo išreikšta Atlanto Carteryje (1941 m. rugpjūčio 14 d.), o taip pat 1942 m. sausio 1 dienos Vašingtono deklaracijoje, kurią įsteigė Didžioji Britanija ir Jungtinės Amerikos Valstybės, o vėliau ir kiti sąjungininkai pasizada nesiekti teritorinių ar kitokių pirmenybių. Kitaip tariant, demokratiųjų šalių blokas ši karta taip vaizduojasi: tai nėra imperialistinis karas su tikslu įsteigti vienos šalies dominavimą kitai, tai nėra užkariavimų ir silpnųjų bei mažųjų sunaikinimo karas. Ar tam tikslui atsiekti yra kokių kliūčių? Taip, ir jos turėtų būti pašalintos. Pirmiausi autorius sumini dar neišrišta Indijos klausima.

Kita tamsi vieta — tai Rusija. Stalinas yra davęs savo

atstovams pasirašyti Atlanto Carterį ir taip pat Vašingtono deklaraciją. Abiejų tų dokumentų pagrindu yra laisvės idėja, įskaitant taip pat ir religijos laisvę. Nežiurint į priešingus tvirtinimus, Rusijoje religinės laisvės nėra. Stafford Cripps yra aiškiai pabrėžęs, kad Mas kva pakeitimo dabar nepageidauja, nes nemato tam reikal. Nežiurint į tai, ateityje esą turėtų būti užsibrėžta dėti visas sąjungininkų pastangas ir gerą valią bei kooperavimą, kad bendrai laisvė, ir ypatingai religinė laisvė, ne tik figuruotų Sovietų konstitucijoje, bet būtų pritaikinta ir praktikoje, panaikinant tai laisvę įgyvendinti kliūtis.

Toliau autorius prieina ir prie Baltijos valstybių klausimo ir sako:

"Kitas šešėlis, del kurio turėtų būti išaiškinta, yra Baltijos kraštų problema: Suomija, dabar kariaujanti Vokietijos puseje, Latvija ir Lietuva, dabar vokiečių okupuotos, yra mažos valstybės, su kuriom Rusija turėjo draugiškumo ir taikos sutartis, ant kurių buvo paremtas jų tautinės egzistencijos pripažinimas. Garanti jos, kad Rusija turinti teisę reikalauti Baltijos neturi sulaužyti tą ypatingą galybę ir teises, išreikštas Popiežiaus pirmam punkte".

Prezidentas Rooseveltas pasakojo apie du heroizmo įvykius

Prezidentas Rooseveltas, savo nesena pasakymoje radio kalboj papasakojo apie du heroizmo įvykius. "Sie įvykiai," jis sakė, "neišimtinai. Jie yra tipingi pavyzdžiai heroizmo ir gabumo."

Amerikiečių Heroizmas

Prezidentas Rooseveltas, savo nesena pasakymoje radio kalboj papasakojo apie du heroizmo įvykius. "Sie įvykiai," jis sakė, "neišimtinai. Jie yra tipingi pavyzdžiai heroizmo ir gabumo."

Lt. Commander Corydon N. Wassell

Vienas įvykis liečia 60 metų misijonierių, kuris yra gerai žinomas savo darbais Kinijoje, Dr. Corydon Wassell. Kada karas prasidėjo Pacifike, šis žmogus "kuris yra labai kuklus", pareiškė prezidentas įstojo į Sv. Valginkluotas jėgas, ir jis buvo paskirtas Lt. Commander Laivyne. "Dr. Wassell buvo paskirtas į Javą, prižiūrėti sužeistuosius kruzeriuose Houston ir Marblehead, kurie dalyvavo sunkioje kovoję, Javos juroje.

"Kada japonai pradėjo stumtis per salą, buvo nutarta evakuoti kuodaugiausia sužeistųjų į Australiją. Bet apie 12 buvo taip sunkiai sužeisti, kad negalima buvo jų pajudinti. Dr. Wassell pasiatai tikrai yra sąlyga, kurią didžiosios demokratinės valstybės skirsis nuo totalitarinių.

"Jis pirmiausia turėjo juos pristatyti prie jūros kranto, apie 50 mylių tolio. Jis turėjo pats padaryti neštuvus. Tų vyrų kančios buvo baisios, bet Dr. Wassell juos palaikė gyvais savo gabumu ir inspiravo savo pasiryžimu.

"Oficialiame pranešime buvo pasakyta, kai Dr. Wassell'io pasišventimas savo bureliui buvo "panašus į Kristaus."

vyrais. Dr. Wassell'is dabar neša ja "Navy Cross".

PILOTAS IR IGULA SKRAIDOMOSIOS TVIRTOVĖS

Apie antrą įvykį premietas pasakojo sekamai:

"Ši įvyki išgyveno vienas iš mūsų armijos Skraidančių Tvirtovių, pilotas ir igula.

"Bombanešis išskrido iš savo bazės kartu su penkiais kitais, atakuoti japonų transportus, kurie pristatė karinius į Filipinus. Pustiankū vienas motoras sugedo, ir jis turėjo atsilikti nuo kitų. Pataisę motorą, jie vė tęsė lioneje.

"Kaip atskrio į vietą, iki bombanešiai jau buvo sava bombas išmetę, ir suludino japonų "zero lėktuvus" jų puolė musų viena skridomąją tvirtovę, bet mūsų lėktuvus išmetė visas savo bombas ant šesiu japonų transportų. Tai buvo aliantas įsakymas.

"Kaip bombanešis atstoko grįžti į savo bazę, jis turėjo kovoti per 75 mylias su 18 japonų lėktuvų. 4 pūnė iš abiejų pusių, ir buvo mušti. Per šį muši radio operatorius buvo užmuštas inžinieriaus dešinioji ranka buvo nušauta, ir vienas iš kosvaidininkas irgi sužeistas. Tiktai vienas vyras liko ir jam viena ranka buvo išžeista. Bet jis narsiai kovojė ir nušovė tris japonų "zero" lėktuvus. Vienas motoras bombanešio buvo iššautas, gazo tanka persauta, radio ir oksigeno sistema visiškai sunaikinta. Iš 11 "central cables" tik 4 liko.

Priešakiniai ratai ir svaibus paskutinis ratas buvo sušaudyti.

"Kova tęsėsi iki japonų suvartojto savo visą amūniją ir turėjo grįžti. Musų bombanešis visiškai sušaudytas, grįžo į savo bazę. Jo misija buvo įvykinta.

"Vardas to narsaus piloto yra kapitonas Hewitt F. Whelless, S. V. Armijos. Jis gyvena Texas valstijoje, Menard miestyje.

"Jam yra paskirtas ypatingo Atsižymėjimo Kryžius. Aš tikiuosi, kad jis klausos mano kalbos."

Kitą dieną laikraščiai paskelbė, kad kapitonas Whelless klausėsi iš Kalifornijos

Mirė buv. Lietuvos Konsulas Liepojuje

Kaune mirė ilgametis Lietuvos konsulas Liepojuje Juozas Javarauskas. Vello nis gimęs 1882 m. Besimokydamas Kauno gimnazijoje, skaitė lietuviškas knygas ir už tai buvo pašalintas iš gimnazijos. Vidurinį mokslą baigė Maskvoje, o aukštąjį Petrapilyje. Istojęs į Lietuvos kariuomenę savanoriu, dalyvavo nepriklausomybės kovose. 1924 metais buvo paskirtas Lietuvos Konsulu Liepojuje. Ten J. Javarauskas buvo visų lietuviškų organizacijų iniciatorius ir kūrėjas. Taip pat jo pastangomis Liepojuje buvo suorganizuotas gausus lietuvių kanklių choras, kuriam velionis ir vadovavo. Pirmos okupacijos metu J. Jovarauskui ilga laiką teko slapstytis. Paskutiniu metu velionis dirbo krašto ukio generalinio tarėjo įstaigoje.

Laikraštyje "I Laisvę" užuojauta pareiškė kolektyviai šie buv. užsieniui reikalų ministerijos valdininkai: A. Andrašiūnas, K. Algėnis, S. Petrasaitis, O. Petrašionaitis, J. Sruoga ir K. Žvironas.

DETROIT, MICH.

Sv. Antano parapijos Altoriaus draugijos darbuotė

Nors ši draugija dar tik šešių mėnesių senumo, bet jį tą trumpą laiką jau įstengė surengti keletą bizniškų vakarų, iš kurių liko gražas pelno bažnytiniam darbui ir altoriaus uždengimo reikalams.

Draugijoje yra virš 50 narių. Daugelis iš jų yra žymios aukotojos draugijos reikalams.

Bizniškų vakarų rengime daugiausiai darbo bei energijos įdėda pirm. Mrs. Borisienė ir N. Zviždienė.

— Buvo sunkiai susirgusi Mrs. Jurgelaitienė, bet dabar jau jaučiasi geriau. Lin kime Jurgelaitienei galutinai pasveikti ir sustiprėti.

— Garnys atlankė Antaną ir Mortą Kiselius ir dovanavo dukrelę. Sveikiname Mortą, jį žymi sąjungietė, kaip darbu, taip ir aukomis praelyje daug kur prisidėjusi. V. S.

ISPĄZINTIES PASLAPTIS

Rašo Pral. J. Maciejauskas

Buvo tai 1872 metais. Orlotovo (Kijevo gubernijos) klebonu buvo Kun. Kubiliavičius. Parapijoje buvo dvaras, kuriame ukį prižiūrėdavo ukvedys. Netikėtai tas ukvedys buvo iš medžioklinio šautuvo nušautas. Vietini vargonininkas pranešė policijai ir paminėjo, kad tai galėjo padaryti kun. Kubiliavičius. Policija padarė kratą bažnyčioje ir klebonijoje ir atrado paslėptą šautuvą, kuriuo buvo nušautas ukvedys, nes policija nustatė, kad dar visai neseniai buvo iš jo išauta ir tas pats šautuvas. Aišku kleboną policija areštavo.

Prieš suimant policijai kleboną, vargonininkas paprašė kleboną, kad jis išklausytų jo išpažinties. Klebonas mielai sutiko.

Per išpažintį vargonininkas pasakė, kad jis nušovė ukvedį su tikslu, kad galėtų su ukvedžio žmona apsisvesti. Kuomet policija pranešė klebonui, kad rado pas jį paslėptą šautuvą ir kad jį kaltina žmogžudyste, klebonas su prato gerai i kokias aplinkybes jis pakliuvo. Jis žinojo žmogžudį iš išpažinties, bet išpažinties paslaptis neleido jam atidaryti burnos.

Teisme pasakė, kad jis nekaltas, bet visi daviniai buvo prieš jį ir teismas pripažino jį kaltu ir kun. Kubiliavičius buvo išsiųstas į Sibirą prie sunkių darbų.

Metai slinko po metų vargonininkas ramiai sau gyveno su ukvedžio žmona, niekas jo paslapties nežinojo išskyrus kun. Kubiliavičių, bet jis buvo tikras, kad kun. niekadoms neatvers savo burnos, nes jis žinojo jo paslaptį iš išpažinties.

Praslinko 20 metų. Laikas ir senatvė palaužė vargonininko sveikatą ir giltinė pažvelgė jam į akis. Žmogžudystė ir nekaltas kunigo kančios Sibire jam niekadoms nedavė visiškų ramybės. Jo sąžinė jam išmetinėjo, o ypatingai kada jautė mirtį artinančią.

Baimės apimtas, kad gali numirti su didelėmis nuodėmėmis, jis pasišaukė kunigą, norėdamas atlikti išpažintį ir priimti paskutinį sakramentą. Kuomet kunigas atliko visas apeigas ir paruošė ligonį prie mirties, žmonės, kurie buvo susirinkę laukti kunigo suėjo į ligonio

kambarį. Staiga mirštantis, sukaupęs paskutines jėgas sušuko: "Aš esu žmogžudys, aš prieš 20 metų nužudžiau Orlotovo dvaro ukvedį ir kun. Kubiliavičius yra nekaltas. Jis žinojo iš išpažinties, kad aš nužudžiau ukvedį, bet negalėjo manęs išduoti ir buvo ištremtas į Sibirą. Ligonis pasimirė. Žinia buvo duota apie nekaltai kenčiantį kunigą Sibire, bet... kunigas jau buvo miręs.

Mirė nuo iškentėtų sunkių Sibiro darbų ir vargų. Mirė kaip karžygis, eidamas ištikimais savo pareigas, kad išlaikyti išpažinties paslaptis, kurios ir iki šiai dienai nei vienas kunigas dar nesulaužė. Jis buvo pasekėjas šv. Nepamuceno, kuris irgi mirė kankinio mirtimi, neišduodamas išpažinties paslapties.

Panašiai kiekvienas kunigas yra pasiryžęs ir pasiruošęs tokiame atsitikime eiti. Nors praslinko daug šimtmečių, bet išpažinties paslapties dar nei vienas kunigas nesulaužė. Nors bažnyčios priešai labai norėtų tai pamatyti prikaišioti katalikams bet jų pastangos veltui.

Panašus atsitikimas parodo, kad išpažintis yra šventas ir rimtas dalykas ir paslaptis niekuomet nesulaužyta.

Antroji Bolševikų Okupacija Vilniuje

Rašo S. Gabaljauskas

Didelio Nerimo Valandos

Visą šeštadienio — birželio 15 d. vakarą, iki vėlumos, Lietuvos Valstibinis Radio iš Kauno ramino žmones, kad bolševikų armija atvyksta pas mus kariškais sumetimais ir nesikiš į Lietuvos vidaus reikalus.

Sekmadienį, anksti rytą Maskvos radio pranešė apie Lietuvos Prezidento Smetonos pabėgimą ir senosios Lietuvos vyriausybės atsistatymą. Netrukus ir Kauno radio pakartojė tas Maskvos žinias. Lietuvos gyventojai išgirdė apie Prezidento pabėgimą ir visiską valdžios iširimą labai persigando, nes visiems pasidarė aišku, kad nuo dabar tikruoju Lietuvos šeiminku bus Maskvos atsiųstas įgaliotinis — komisaras Dekanozov ir kad Lietuvos laisvei bei nepriklausomybei gresia rimčiausias pavojus.

Visą sekmadienio dieną susieidami bureliais Vilniaus lietuviai komentavo žaibo greitumu besivystančius įvykius ir nesitverdami pykčiu visai koliojo pabėgusį "tautos vadą", kuris nei žodžio netaręs Lietuvos žmonėms ir apie gresiantį pavojų neperspėjęs slaptai kaip koks nusikaltėlis, spruko į užsienį, palikdamas kraštą nevylytę ir suirutę.

Reikia teisybę pasakyti, kad įvykiai Lietuvos žmones užklupo nepasiruošusius ir tiesiog sunku buvo orientuotis ka reikėtų daryti.

Visi vaikščiojo kaip pritrękti, gal but ne tiek dėl neiškaus rytojaus, kiek galėdami savos valstybės nepriklausomybės. Daug lengviau būtų pakelti visokie smūgiai, jei žmonės būtų buvę apie įvykius perspėti, valdžios tinkamai painformuoti.

Daugelis šnekėjo, kad tik didžiausias niekšas ir žemiausias rusies valstybės išdavikas galėjo tik taip pasielgti, kaip šiuo atveju pasielgė p. Smetona, pats galbūt damasis nepasirūpino, nei vienu žodžiu perspėti kra-

stą apie gresiantį pavojų. Jau vien dėl šito atsitikimo, jeigu ir kitų nuodėmių neturėtų lietuvių tautai Smetona, Lietuvos žmonės jo daugiau matyti nenorės. Net akliavusieji Smetonos garbintojai, kaip "Lietuvos Aido" — tautininkų oficiozo vyr. redaktorius Alantas — Jakševičius, staiga praregėjo ir iš didelio pykčio nulupe nuo sienos Smetonos paveikslus sudraskė ir kojomis sumindžiojo.

Paskutiniojo Nepriklausomos Lietuvos Ministerių kabineto nariai jau daugau meilės ir pareigos supramo parodė savo kraštui. Beveik visas ministerių kabinetas, išskyrus krašto apsaugos ministerį, kuris pabėgo kartu su Smetona, pasilikė Lietuvoje prie savo pareigų.

Visiems mums buvo aišku, kad Lietuvoje pasilikusieji, Lietuvos valdžios nariai, nors ir žinojo, tikrą dalyką stovi, bet jie buvo jau varžomi atvykusių Maskvos įgaliotinių ir negalėjo kraštui atskleisti visos teisybės, kurios išsijūje laukė žmonės.

Ta teisybę galėjo atskleisti Lietuvos žmonėms tik ruošdamasis apleisti kraštą Prez. Smetona, bet ar tai didelio bailumo, kad jo bolševikai prieš išbėgant nepagautų, ar dėl paprasto neatjautimo savo krašto žmonių, jis to nepadarė.

Šiuo savo gėdingu pasielgimu Smetona visiems laikams prarado bet kokią pagarbą lietuvių tautoje ir jos akyse jis yra miręs.

Birželio 16-toji buvo baisių dvasinių kančių ir didelio nerimo diena visiems lietuviams.

Pirmadienį — birželio 17 d. apie pietus publika pradėjo kiek aprimti, nes pasisklido gandai, kad Lietuvos nepriklausomybė nebus panaikinta ir Lietuva galės demokratiškais rinkimais tvarkyti savo kraštą, bolševikams nesikišant į valstybės vidaus santvarką.

Tos pat dienos vakare susidarė naujas Lietuvos ministerių kabinetas, su Paleckiu kaip premjeru priešakyje, Prof. Kreve ir Micevičium, kaip vice-premjeru ir Galvanausku, kaip finansų ministeriu, suteikė žmonėms tam tikro suraminimo ir lyg patvirtino aukščiau paskelbtus gandus apie "bolševikų nesikišimą."

Susidarius Paleckio vyriausybei radosi visuomenėje net šiek tiek entuziazmo, nes buvo vilčių netik atsteigti nepriklausomybę bet ir atsteigti Lietuvoje demokratine santvarka.

Lietuvos visuomenė visai nežinojo to fakto, kad Paleckis ir kiti jo ministerių kabineto nariai, kaip M. Gedvilas, Pakarklis, Venclova yra pasidavę bolševikams.

Minėti asmenys buvo žinomi plačiai publikai kaip kovotojai už demokratines žmonių teises niekuo neįtarti lietuvių.

Pirmomis dienomis, po Paleckio vyriausybės susidarymo, mažai kam į galvą atėjo, kad jo ministerių kabinetas — bus Lietuvos Respublikos išdavikų ir jos laisvės duobkasių kabinetas.

Pirmieji iš Paleckio kabineto ministerių, tai Gedvilas, Pakarklis ir Venclova, pradėjo ruošti Lietuvos sovietizaciją.

Bolševikų Žvalgyba Seiminkauja Lietuvoje

Jau antrą savaitę po bolševikų kariuomenės įžengimo į Lietuvą, sovietų žvalgyba — G. P. U. visa kraštą apstatė savais, iš Maskvos atsiųstais prityrusiais a-

gentais — čekistais, kurie su pagalba vietinių bolševikų kuopelių pradėjo sudarinti sąrašus bolševikams ne ištikimų lietuvių, kad vieną gražią naktį juos visus paimėms ir areštą.

Visi Lietuvos žmonės sovietų žvalgybos buvo surišuoti į tris kategorijas: pavojingieji, laikinai bolševikų valdžios pakenciamieji ir bolševikų režimui nepavojingi.

Kad priruosti žmonių nuotacija turėjo nešti sovietų bolševikai visame krašte ėmė organizuoti didžiules manifestacijas — mitingus į kuriuos po bausme varydavo visų dirbtuvių darbininkus.

Kiekviena tokia manifestacija turėjo nešti sovietų valstybės vyrų, atvežtų iš Rusijos, paveikslus ir sovietų Rusijos vėliavas. Pirmosios demonstracijos įvyko Kaune, Šiauliuose ir Vilniuje birželio mėnesio pabaigoje.

Tose eisenose buvo draudžiama nešti lietuvių tautinės vėliavos ir net dainuoti lietuviškos dainos.

Kaip kas mokėjo, taip turėjo traukti sovietų himnus rusų kalboje.

Kadangi iš tokio dainavimo niekas neišėdavo, tai pastatyti dūdų orkestrai turėjo griežti tas rusiškas dainas.

Tų mitingų proga bolševikų partijos oficialieji atstovai jau atvirai pradėjo pasisakyti, ką jie mano su Lietuva padaryti. Vis dažniau bolševikų kalbėtojai savo kalbose ėmė reikalauti Lie-

tuvos prijungimo prie sovietų Rusijos.

Tik kiek tos kalbos apie "prijungimą" buvo aptylusios prieš tariamuosius "Liaudies Seimo" — liepos 14 - 15 d. d. rinkimus, mat nenorėjo gaudinti balsuotojų, o visą "prijungimo ceremoniją" sugalvojo pavesti į "seimą išrinktiesiems liaudies atstovams," kurie žinoma visi buvo bolševikai ir Maskvos įsakymų akli vykdytojai.

Kad prieš tokį komedijantišką žmonių valios klaidinimą nepradėtų lietuvių šiaurštis, keletą dienų prieš rinkimus, liepos 9 - 10 naktį apie 3000 žmonių, žymiausių Lietuvos veikėjų, buvo sugrūsta į kalėjimus, pagal sovietų žvalgybos agentų sudarytus sąrašus iš "pavojingųjų" kategorijos.

Sugrūdus į kalėjimus vieną naktį 3000 žmonių, visame krašte viešpatavo baimės jausmas, tuo labiau, kad areštai kas naktį ėjo toliau ir nė vienas nebuvo tikras, kad jį šią naktį nesuims.

Žmonės pradėjo nebeakvoti savo namuose, bastytis po restoranus arka bėgdavo pas gimines ir kaimus.

Rinkimams į seimą buvo sustatytas tik vienas bolševikų partijos sąrašas, todėl savaime suprantama, kad ta partija negalėjo rinkimus pralaimėti, bet buvo išvystyta pašėlusio agitacija, kad niekas nedrįstų likti nebalavęs, nes Maskva norėjo, kad lietuvių "pasizymėtų" nors balsuotojų skaitliumi.

(Bus daugiau)

FOR VICTORY
BUY
UNITED STATES
DEFENSE
BONDS
AND
STAMPS

Ieškomi Asmenys

Sąrašas Nr. 124

Asmenys, kurių vardai čia seka, yra Lietuvos konsulatui Chicagoje ieškomi:

Adomonis, Kostantas. Gyvenęs Chicagos apylinkė. Babilius, Antanas. Savo laikų gyvenęs St. Paul, Minnesota, apylinkė. Vėliau gyveno Milwaukee, Wisconsin.

Čižauskas, Jonas. Apie 40 metų amžiaus. Buvo privačioje sferoje ir elevator operatorius Chicagoje. Jam priklausė apdraudos pinigų. Klevas, Pranciškus. Gyveno adresu 1810 S. Jefferson

St., Chicago, Tų mas kaipo Frank Levas.

Lipinskas, Vincas. Marijampolės apylinkė. Veno adresu 14 E. Passaic, New Jersey, Newark, N. J.

Vėželis, Andrius. Gyveno gyvenęs Lowell, Worcester, Mass. Dirbo kasyklose.

Aukščiausio sumini mieji asmenys apie kurie turite žinių prašomi tuojau rašyti Lietuvos Konsulatui 30 North La Salle Chicago, Illinois

Buk Pergalės Virėja!
NEGAISINK MAISTO... bet maitink savo šeima geriau negu pirmiau

Amerika prašo visų šeiminkų negaičinti maisto. Gaišinimas maisto reškia gelbėjimas Hitleriui ir savo priečams.

Buk Pergalės Senmininkė — planuok gerai savo valgius, prirenk tikrai ir pateik kaip reik, o tuom: sutaupinsi maistą, pinigą ir maitinsi savo šeimą geriau negu pirmą.

Žinystė, kaip patapti Pergalės Virėja, yra atvira jums net ir dyka: — nuo valdžios biurų, brošiūrų viešose skaityklose ir laikraščiuose aprašymuose.

JUMS KURIE TURIT ELEKTRINI PEČIŲ
Jūs Elektrinis Pečius yra išdirbtas, kad sutaupytt maistą, sveikatą ir pinigą. Karo metas reikalauja jus atkrepti atyds į šiuos sutaupinimus. Remember—

★ Verdant vartoki labai mažai vandens arba nei kiek. Tai gal ma lengvai padaryti vartojant Elektrinį Pečių. Vanduo mažija vitaminus ir mineralus.

★ Verdant valgius, reikalinga kad užvirtu greit, o paskui mažesniu karščiu virt, nes didis virimas sugadina valgi.

★ Daug valgių geriausiai pasigamina uždengtuose induose. Verdant tokius valgius nereikia dangstinėti. Nemašykite — mašymas imašo daug oro o valgi ir tuomi gadina vitaminus ir mineralus.

★ Kepant ar verdant Elektriniu Pečium nereikia žiurinėti. Žiurinėjimas gašo karšti ir palaiiko nelygiu. Nustatykite temperatūrą ir automatiškai valgis pasgamins ant nustatytą laiko.

Čia Elektrios Lygoje mes maloniai suteiksime eksportiška pataravimą, vartojime ir užlaikyme Elektrinių Pečių ir kitų elektrinių reikmenų. Ateikit rašykite bet telefonuokit.

ELEKTROS INFORMACINIS PATARNAVIMAS

Užgirimu antspaudo Elektros Lyga suteikia elektrinems reikmenims aukštos vertės ir išdirbtas per atsakingoms firmas.

Sekanciu išdirbyseiu Elektriniai pečiai turi Lygos užgirimu antspaudo. Vartojime ir užlaikyme Elektrinių pečių suteikta informacija dykai apsilankant, rasant bet saukiant telefonu musu Electrical Information Bureau.

AMC	Hotpoint
Dutch Oven	Kelvinator
Electroday	L & H
Estate	Marion
Evershot	Norge
Fridgair	Stewart-Warner
General Electric	Universal
Gibson	Westinghouse

THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND
18TH FLOOR — MIDLAND BUILDING — 101 WEST PROSPECT AVENUE — PROSPECT 522

THE YOUTH CORNER

The Latest from Camp

June, 14, 1942

Dear Editor:
I guess it's time for me to drop you a few lines and help keep the ball rolling.

The last time I was home you mentioned in the paper that I was home on furlough, but just to straighten that matter out, I was only there on a three day pass.

Soy, Bumps, you can count on me to verify your statements on Fort Benning, Ga. I was stuck down there in the jungles all last summer and I know just exactly how you feel. During my fifteen months in the army I've got around quite a bit. In order I'll name you the camps I've seen or lived in: Ft. Thomas, Ky.; Ft. Knox, Ky.; Camp Forrest, Tenn.; Ft. Benning, Ga.; back to Ft. Knox, then to Fort McPherson, Ga.; Fort Jackson, S. C.; Fort Bragg, N. C.; Camp Lee, Va.; and finally to Fort Meade, Md. That won't be the end of my travels as our battalion will be pulling out for some jerk spot in Alabama sometime in August.

Here in Meade I'm only an hours ride from either Washington, D. C. on Baltimore and only about three hours away from New York City.

In a way I don't have to go very far to see the enemy. I'm quartered near the concentration camp for aliens and prisoners of war, but it seems to me for prisoners they have the time of their lives. Most of them are Nazis and it's very funny to watch their reactions when the soldiers razz them about their paperhanger, Schicklgruber.

I'm getting an eight day furlough sometime in the near future, or at least I figure to be home for the 4th. Well, just in case some of soldiers would care to write me personally and learn something of tanks, I'll be very glad to correspond.

"Loppy"

Sgt. A. W. Lapinskas
o. C. 741st Tank Bn. M
Ft. Geo. G. Meade, Md.

May 23, 1942

Dear Tony:
I'm sorry I did not write for so long — but I finally got down to doing it. I am not in America any longer.

My new home now is somewhere in Northern Ireland. If you send me the Lith. News please send it in care of same address and it will get to me.

I'd like to say hello to all my Lith friends and all my friends now serving in the Armed Forces. I was sort of sea-sick on the way over, but soon felt better. Ireland is really a beautiful country and the people here are very friendly. All the girls here have rosy cheeks and are quite pretty. The movies here are 10c in American money and 12c in British money. The British penny is as large as a half dollar, and when you have a handful of them it is quite a load to carry around. The people here all drive on the left hand side of the road, and the steering wheel of there car is on the right hand side of the car. They do everything backward out here and it's kind of hard to get

used to it. I'll try my best to keep in touch with you and your paper.

I hope us fellows will be home soon again after the war ends. So keep your fingers crossed for us and we will do the same for you.

Pvt. Charles S. Mazveskas
Service Co. 1st Armored Div.
APO 251 To Postmaster
ASN 35029883
New York, N. Y.

Ekonominiai Taikos Pagrindai

Tokia aantrašte žurnalas "New Europe" gegužės mėn. laidoje (Nr. 6) įdėjo Michael A. Heilperin straipsnį, kuriame neįnėinama pokarinė pasaulio organizacija, imant dėmesin ekonominį vystymasi kaip tos organizacijos pagrindu. Autorius nurodo, kad jau dabar eina gana plačios diskusijos tarp visuotino išsprendimo ir regionalizmo šalininkų. Pirmieji naujos pokarinės santvarkos idealą mato naujoji tarptautinė organizacija, tuo tarpu, kai antrieji stoja už organizavimą įvairių rajoninių vienetų kurie savo keliu sudarytų vieno kontinento sąjungą, kurios sudarytų pasaulinę Federale valstybę.

Straipsnio autorius, objektyviai temą vystydamas logiškai prieina išvadą, kad tautų Sąjunga tam organizavimui pateikia daug tinkamesnį modelį negu kad pasaulinio msto Federalinė Valstybė, nes esa: "Nulemantis argumentas yra ekonominis, kadangi mūsų planetos fizinė struktura reikalauja planetinio masto planetinės intergracijos. Tas tiesa, kad kontinentai gali geriau atsiekti ekonominės autarkijos (self sufficiency) negu kad paskiri kraštai, bet kontinentai juk yra geografiniai vienetai, o ne ekonominiai ar politiniai ir todėl nėra jokio pagrindo manyti, kad save aprūpinantys kontinentai būtų draugiškesni kitiems kontinentams negu kad savęs aprūpinimo stadijos besiekiančios atskirės valstybės.

Tarpkontinentinė prekyba buvo didelė praityje, ir ji veikiausia augs, o nemažės ateityje, jei tik nebus kliudoma. Pasiūlymai padalyti pasaulį į kontinentines sąjungas negali tikėtis jokio ekonominio autoriteto. Taip pat šitie pasiūlymai yra abejotini ir politiskai. Tas nėra visai pripuolama, kad tikie pasiūlymai paprastai stumia priek, n kurios nors galingos valstybės vadovaujancija įtaką kontinento reikaluose. Tokia įtaka faktinai būtų lygi dominacijai ir todėl turi būti laikoma, kaip labiau sutinkanti su totalitariniu, o ne demokratinu tarptautinių reikalų tvarkymo modeliu.

Reikia pripažinti, kad bus siekiama sukurti visuotina pasaulio ekonominę sistemą naujos Tautų Sąjungos (koks jos vardas ateityje būtų) rumuose. Nauja Tautų Sąjunga būtų statoma apie Jungtinių Tautų pateiktą branduolį, ir ekonominį vadovavimą turėtų parūpinti tarpiniai bendradarbiaudamos Jungtinės Valstybės ir Britų Sąjungos (British Commonwealth) nariai.

Dainomis Garsinga Lietuvos Šalis

Kauno dienraštis "I Laisvę" įdėjo šį poeto Antano Miškinio eilėraštį:

MUSŲ ŽEMĖ

Mes taip į žemę čia įaugom
Su kryžiais, kalnais ir kalneliais:
Ją dirbam, ir nuo vėtrų saugom,
Šaknis įleidžiame giliai.

Irėstos aiškiai: mūsų pėdos,
Kur vargą nešėm ant pečių.
Giliai čia kraujas įsisėdęs
Lig žemės vidurių pačiu.

Žaliuok, žydėki, mūsų žeme,
Su dirvom, pievom, pamiškiais,
Mus niekas negalės pažemint,
Kaip Nemunas vagos nekais.

Tu nuostabi laukų gražuolė
Su pažeista širdim giliai.
Šimta: upelių bėga šuoliais,
Ir girios rėdosi žaliai.

Tai čia išauga mūsų trobos;
Iš dirvos kalasi da gai.
Ir naktį šviečia baltos drobės,
Ir byra žvaigždės po langais.

Mums jėgos auga ir didėja
Laukuos nuolanksta aimana.
Tu realybė ir idėja —
Tu mūsų duona ir daina.

Žaliuok, žydėki mūsų žeme,
Su kryžiais, dirvom ir miškais,
Mus niekas negalės pažemint,
Kaip Nemunas vagos nekais.

Nuo savės norėtumėm pastebėti, kad toks pasaulio pokarinis tvarkymas yra daug labiau priimtinesnis mažoms tautoms, nes tuo budu jos tik gali išvengti visiškos didesnės kaimyno dominacijos ne tik politiniam, bet ir ekonominiam gyvenime.

Idomu, kad aukščiau pateikta formulė bendrais bruožais sutinka su neseniai Sumner Welles kalboje duotais reišimais, o taipgi jos metmens, kad ir neryškiai, matyti Jungt. Amerikos Valstybių pasiulytėje Sovietų Rusijai "lease lend" sutartyje.

Padangos ir Karas

Kiekvieną sykį, kada jūs važiuojate į miestą, atsiminkite, kad jūs vadinate rolę didžioji transportacijos dramoj. Esi vienintelis savininkas penkių guminių padangų, jūsų turtas bet pavestas jūsų globon del tautos. Tai skirtumas tarpe taikos ir karo laiko.

Pavelinkite paaiškinti: Jūsų automobilis turi apie 70 svarų gumos tose padangose. Kadangi yra 28,000,000 privačių pasažierių karų šioje šalyje, tas reiskia, kad tie karai suvartoja 980,000 tonų gumos. Tai yra didžiausia atsarga gumos kurią mes turime, reiskia neišpasakytai brangų transportacijos budą — ir turi nusitęsti iki karo pabaigos.

Turi nusitęsti todėl, kad Japonija nukirto mūsų svarbiausią gumos šaltinį tada, kada mūsų ir mūsų alijantų militarinė mašina reikalauja milžinišką kiekį gumos. Mes pagaminsime kiek nors dirbtinės gumos 1942 ir 1943 m. ir dar daugiau daugiaus 1944 m., bet negalime duoti nei viena svarą civiliu padangoms. Negalime tikėti sulaukti daug gumos iš Lotvnu - Amerikos arba Afrikos. Ir turime apsieiti su kiek mes dabar turime.

Padėtis tokia rimta, kad gali mus paversti įvesti visą tautą apimantį paskirtymą gazolino taupyti gumą. Tikima, kad tas sulaikytų nereikalingą keliaavimą. Ir gal laikas ateis kada mus prašys parduoti savo "ekstra" padangą savo valdžiai.

Tuo tarpu tyrinėjimui parodo, kad net 500,000 automobilių per mėnesį apleidžia kelius. Kiekviena sykį mes pergreitai važiuojame — ypač karštame ore — kiekviena sykį mes pergreitai pradedame karą, arba perastriai sustojame, kiekvieną sykį mes sukame savo ratus ant užsisukimo (curve) arba arba privažiuojame per arti tratuaro, mes nutriname savo brangią gumą — ir eikvojame tautišką turtą.

Jeigu mes nepržiurėsime savo padangas, 15,000,000 automobilių, arba daugiau kaip 50% visų privačių karų SUV. Valstijose, bus pašalinti nuo kelių, sekamais 30 mėnesiais. Daugume — beveik visi — šių automobilių gal nešą vieną arba daugiau darbininkų į karo darbus. Šie darbininkai bus priversti rasti kitų budų pasiekti savo darbus. Bet kur? Gėlininkai, busai ir gatvėkai — jau dabar kaip tik paneša karo trafika, jie negali imti milijonus naujų važiuotojų. Daug tukstančių karo darbininkų bus priversti persikelti arčiau prie savo darbų arba net gyventi barakuose.

Turi nusitęsti todėl, kad Japonija nukirto mūsų svarbiausią gumos šaltinį tada, kada mūsų ir mūsų alijantų militarinė mašina reikalauja milžinišką kiekį gumos. Mes pagaminsime kiek nors dirbtinės gumos 1942 ir 1943 m. ir dar daugiau daugiaus 1944 m., bet negalime duoti nei viena svarą civiliu padangoms. Negalime tikėti sulaukti daug gumos iš Lotvnu - Amerikos arba Afrikos. Ir turime apsieiti su kiek mes dabar turime.

K. ŠTAUPAS

NAMŲ POPIERUOTOJAS
Jiegu tavą namas ar kambary reikia padabinti šauk-
MULberry 0744
K. ŠTAUPA
14602 THAMES AVE.

Ant. Durasevičia

Seniai lietuviams žinoma: kambarių popieruotojas. Laukiu tarnstų, pašaukimo — reikale maloniai patarnausiu.
Tel. ENd. 3107
1415 East 61st St.

Ir todėl jūsų karas toks brangus ne tik del gumos, bet jis yra gyvybinė dalis mūsų karo transportacijos. Neškite daugiau pasažierių. Važiuokite nedaugiau 40 mylių per valandą. Pakeiskite padangas nuo vieno rato ant kito kas 5000 mylių. Žiu rėkite kad kad ji tinkamai išpusta — ne per daug oro ir ne mažai. Kada jus taupote savo gumą jus taupote transportaciją — ir prisidedate prie kovos už laisvę.
W. P. B.

Vokiečiai Žudo Lietuvos Žydus

United Press birželio 1 die nos data paduoda iš Londono savo korespondento J. W. Grigg žinią apie žydų persekiojimus Vokietijoje ir jos okupuotose šalyse. Didžiausios masinės žydų žudynės Latvijoje, kur 1941 metų vasarą išžudyta, kaip nacių oficialus sluogsniai pripažįsta, net 56,000 žydų vyrų, moterų ir vaikų.

Apie Lietuvą toje korespondencijoje sakoma:

"Pagal labiausiai patikimus apskaičiavimus, Lietuvoje specialiai iš Lenkijos atgabenti 'valymo' buriai išžudė su vokiečių civilinės administracijos žinia ir pritarimu apie 30,000 žydų. Kai kuriose apylinkėse visi miestelių ir kaimų žydai buvo išvaryti į laukus, privesti išsikasti sau kapus ir po to kulkosvaizdžiais sušaudyti.

Tiktai viename mieste daugiau negu 8,000 buvo išžudyta. Kaune žudymai buvo tokio plataus masto deka Katalikų Bažnyčios griežto pasipriešinimo".

DIDELĖ PARAMA NELAIMĖJE

Birželio 15 d. 1934 m. liko-land Hospital Service Project suorganizuoja The Cleveland

Šiandien ši draugija viršija 615,000 narių. J. bendrai yra susiršusi su Clevelando ligoninėmis. Ji yra ne uždarbiu sukurtu, bet laike ligos apmokama nariams ligoninės ir medikalis patarnavimas.

Šioje organizacijoje gali priklaustyti visi šeimos nariai.

Per pastaruosius 8 metus draugija išmokėjo ligoninėms \$8,825,721.60 už prižiūrėjimą savo narių skaičiuje 168,177.

Virš 19,000 iš šio skaičiaus buvo išmokėta moterims gimimo laike.

Tai tikrai naujas planas ir vertas del apsaugos laike ligos ir nelaimės.

NENUMESKIT SKARDINIŲ DEŽIŲ (KENU)

Skarda reikalinga Karo reikmenų išd. rbystėje. Jos daug nėra ir pradeda trukti.

Todė šeiminiškės nenumeskite lauk rudytį savo skardinių dežių (kenu), bet tau pykite šiuokiu atžvilgiu:

VINCAS DEBESIS
Pirmutinis Clevelando lievis senų namų ir išplysusių kambarių Doktoras. Tad jei kurių kambariai liguisti — kreipkitės bas Vinca Debesį. Parenduoju sienu popieroms numti mašiną.
7605 Star Ave. Tel. EX. 0417

1. Išplaukite dėžes ir labiau nuimkite.
  2. Dėžes atidarykite iš abiejų galų ir galus įstumkite į dėžę.
  3. Suplokite dėžes ant jų atsistojojant.
  4. Palaikykite visas prirengtas dėžes sausoje vietoje iki laiko surink mo jų dirtriktė.
- Dėžės nuo aliejaus, kvarbos ir grindinio vakso negeros. Jų netaupykite, bet kitas taupykite.

Rinkimas prasidės apie liepos 6 d. Tai atliks Clevelando miesto Patarnavimo Departamentas.

DRY CLEANING

1274 Addison Rd.
PRESSING — REPAIRING
Cleaning Ladies Dresses
A Specialty
Hats Cleaned

NIKODEMAS A. WILKELIS

Licensed Funeral Director

6522 Superior Ave.

HEnderson, 9292

Addison Furniture Co.

KRAUTUVĖS IŠPARDAVIMAS

Miegamų kambar. SETAI
Svečių kambariams SETAI
Pusryčių teikimui SETAI
Stalinių kambarių SETAI
Matracai, Springai ir t. t.

10% to 50%
NUOLAIDOS

Rankandus parduodame ant lengvų išmokėjimų
Išmainyk savo senus rakandus ant naujų dabar.

7210 St. Clair Ave.

HEnd. 3417

STANDARD FOOD STORE

854 EAST 185th STREET

Atidarome Naujausią, Modernišką SERVE-Self KRAUTUVĖ. Geriausi valgiai del jūsų stalo. Pigios kainos. Nereikia laukti, laisvai galite patys išsirinkti. Duosime kuo geriausią patarnavimą.

Savininkas JOE BLASKEVICIUS
Krautuės Vardas:

STANDARD FOOD STORE

P. J. KERŠIS

809 Society for Savings Bldg. - Ofiso Tel. MAin 1773

Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miestuose, kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taip pat (valros draudimo-Insurance reikaluose gausit geriausį patarnavimą. Perku ir parduodu bankines knygeles, sutaisus paskolas del pirmo sutaismu paskolas del pirmo mortgage Patarnavimas ir išpldymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME

(JAKUBAUSKIENE—Laisnivoti Laidotuvių Direktorė
Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti d. kas Lietuvis kreipdamiesi reikale prie manų apturinte trisling patarnavimą: šūpintis, mandagus, greitus ir gerus už kitų patarnavimą. Vėlyni ligonių pervedimai) ir iš ligoninių. Kitiems sąžiningiausios Zemiausia kaina už patarnavimą, suvis jų pasitinkimo. Telefonu: 6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

LIETUVIŠKA IŠDIRBYSTĖ

Langams Užtraukalų (Blinds)

WINDOW SHADES

išdirbėjai

Naujų Venetian Blinds

Mes patarnausim Lietuviams pigiau negu kiti.

Kreipkitės tuojau

SUN VENETIAN BLINDS

Tel. IV. 3956 J. Pečiulis, sav. 165 E. 208 St.

NAUJA LIETUVIŠKA UŽEIGA BROTHERS CAFE

7708 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

Mūsų užeigoje gaunami geriausi vynai, likeriai, alus, degtinė ir pirmos rūšies užkandžiai.

ATDARA IKI 2:30 NAKTĮ

SAVININKAS KAZYS LEIMONAS

VIETOS Zinios

Iš Panelės Švenč. N. P. Parapijos

Mūsų parapijos piknikas jau čia!

Šį sekmadienį mes vadiname "Clevelando Lietuvių Diena." Tegu taip ir būna! Mus piknikas kas met tobulinasi ir didėja. Biznieriams mumis: pikniko programą knyga šimet pasiekė negirdėto puslapių skaičiaus. Mūsų piknike šimet girdėsime tikrų naujybių...
Džiaugdamiesi senosios tėvynės laisvės viltimis, dainuosime savasias liaudies dainas, žadinsime patriotizmą mylėti lietuvių tautos kultūrinis turtus, linksmimsimės... Kun. K. Širvaitis irgi žada paleisti savo "kabarinę"... Jis dar neužmiršo "Zaktum Kreveizum" garsiojo choro.

Jei lytų ir negalima būtų piknikas turėti po atviru dangum, pikniką - balių turėsime parapijos salėje su visokiais gražiais pamarginimais.

Visi žinome, kad mūsų piknikas žada būti Mačiutos ukeje, netoli Green Rd., ateinantį sekmadienį, birželio mėn. 21 d., 1942.

Piknike pramatmos ir jau rengiamos visokios lažybos.

Bulvių skutimo konkursas (moterys norinčios dalyvauti rungtynėse, turi atsišnešti savo skustuvus), vaikų maišose lenktynės, kiaušinių nešimo lenktynės, rėvės traukimas žemaičiu su suvalkiečiais, moterų batių spvrimo rungtynės, vaikų (iki 14 metų amžiaus) batuku išsirikimo, ansiaivimo ir bėgimo lenktynės, rėbių ir storių "leidžių" bėgimo lenktynės ir kitokių triksų trikseliu galima tikėtis mūsų piknike...
Bus duodamos gausios dovanos ir traukiami įžangos tikietai su didžiausiais laimėjimais.

Dovanos skiriamos:
1) Asmeniui piknike, kuris bus atvykęs iš tolimiausių vietos.
2) Seniausiajam vyrui ir moteriai dalyvaujantiems piknike.
3) Kudikiui vėliausia gimusiam ir esančiam piknike.
4) Vėliausiajam jaunavedžiui porai besilinksminančiai mūsų piknike.

Be to, įvairausi šokiai, grojant garsiam "Buikus" orkestrui...

Tai bus gera, tai bus gera, tai bus linksma ir gražu... Atvykite vis, pasilinksminkite tyrame ore, pamirškite savo visokius smutkus...

Nesivėluokite, kad nebūtų šaukštai po pietų...

NUOTRUPOS

Klebonas kun. J. Angelaitis išvažiavęs yra į rekolekcijas vedamas kunigų seminarijoje. Visą savaitę nebus namie. Jei koks labai svarbus spirtų reikalas, galite rasti klebonijoje kun. Širvaitį.
— Birželio 28 dieną mūsų parapijos įvyksta vaikų Pirmoji Komunija. Dvi seselės stropiai juos rengia Dangšakai Puotai.
Tą pačią dieną vakare parapijos salėje bus bankietas skiriamas kun. Širvačiui pagerbti.
Koresp.

Gegužinė, Kortavimas ir Sokiai Liepos 4 d., 1942 Rengia Moterų Labdarybės Draugija, Naujos Parapijos Sode, 18022 Neff Rd. Pradžią 3 val. po piet.

Bus geras orkestras, skanių užkandžių ir įvairių gėrimų. Dovanos kurtuotojams prie kožo staliuko. Pelnas parapijai.

Maloniai prašome visus atsilankyti ir linksmai praleisti laiką.

Kvėčia Klebonas ir Labdarybės Draugija

Motina Alioza Lankėsi Clevelande

Sv. Pranciškaus Seserų Vienuolyno Viršininkės pagalbininkė Motina Alioza svečiavosi Clevelande pas vienos seselės motiną ir ta proga aplankė "L. Z." Redakciją ir maloniai pasikalbėjo įvairiais visuomeniškais ir lietuviškais mokyklais liečiančiais klausimais.

Lankėsi Redakcijoje neseniai atvykęs iš Lietuvos Juristas Trečiadienį apsilankė redakcijoje, baigęs Lietuvos Universitet juridinius mokslus Adv. Efroimas. Besikalbant paaiškėjo kad adv. Efroimas yra kartu lankę "L. Z." redaktorių Lietuvos universiteta ir ta proga buvo prisiminta daug bendrų pažistamų. Adv. Efroimas atvyko Amerikon prieš 3 metus ir dabar lankosi pas savo g. mines Clevelande.

Dr. V. Kudirkos Draugijos Piknikas Atidėtas

Del lietaus neįvyko Dr. V. Kudirkos Dr-jos piknikas, atidėtas į liepos 19-tą dieną ir įvyks toje pačioje vietoje. Sekmadienį Slavų Diena

Birželio 21 d. 12:30 ant E. 21 ir Euclid Ave. prasidės slavų tautų paradas, kuris vyks į miesto centrą ir ten 12:45 p. m. atsibus programa. Programoje dalyvauja Mayoras Lausche ir daug įvairių slavų veikėjų. Paradas rengiamas šukių "pergalė kare".

800 Clevelandiečių Ištjo į Marinus

Jau iki šiol 800 clevelandiečių ištjo į marinus. Kvota Clevelandui buvo 1000 tai greit bus išpildyta.

18 - 19 metų Vyrų Registracijos Karo Tarnyba: 27 dieną birželio

Ateinančią savaitę subatoje prasidės registracija jaunų vyrų 18-19 metų amžiaus karo tarnyba. Jie bus imami į kariuomenę tik sulaukus 20 metų. Kad pašaukti juos anksčiau reikalingas specialus kongreso nutarimas.

Prasidėjo Gumos Surinkimas

Kas turi kokių nors atliekamų gumos daiktų, yra prašomi surinkti ir nunešti artimiausiai gasolino stočiai, kur užmokės už svarą geros gumos po 1-ną centą.

PARSIDUODA PELNINGAS BIZNIS

Pigiai parsiduoda del savininkės nesveikatos pelninga Valgykla "Mam" Launch Room adresh 1580 E. 16th St.
Prie biznio yra 4-rų rūmų gyventi butas, renda labai nebrangi.

Užinteresuotus prašome ateiti apžiūrėti.

CLEVELANDIECIAMS SVARBU

Pereitame metinį, a m e (stock-holders) susirinkime, Cleveland Societies Hall Co., tapo nubalsuota pa keisti pavadinimą į... Cleveland Hall, Inc. Toje permaina įvyko užtvirtinus State Ohio Vyr. ir bendrovė dabar turi naujus sertifikatus. Taigi kiekvienas turintis seną sertifikatą malonėk te ateiti į Lietuvių Klubą vakarais arba sekmadienį pas raštininką Chester Zuri, kuris išduos naujus sertifikatus veltui.

J. P. Juraitis, Nutar. Rašt.

Apsivedė Jonas Dilis

Birželio 6 dieną įvyko ves tuvės Jono Dilio, U. S. A. Armijos kareivio, su Margaret Hetrick.

Sliuba ėmė St. Wendel bažnyčioje ant W. Side Gražus ir didelis pokilis įvyko viešbutyje, taiggi W. Sidėje. Jaunikis ir jo pabroliai laike šliubo buvo U. S. Armijos uniformose.

Gegužės 30 d. Jono Dilio giminės ir draugai buvo suruošę jam "shower", kurio proga įtekt negirdėtai daug dovanų.
Jaunojo Jono Dilio tėvai, Ona ir Juozas Diliai, reškia nuosirdžią padėką visiems, giminėms, draugams ir pažistamiems už įteiktas jų su nui tokias stambias dovanas arba kaip kitaip prisidėjusiems prie jo pagerbimo.

Jonas Dilis dabar dirba Clevelande kariuomenės daktarų ofise.

Ko Siekia Lenkų Propaganda

Lenkai New Yorke leidžia Amerikos visuomenei informuoti propagandinį biuletinį "Poland Fights". Visų dideliame nusistebėjimui birželio 5 dienos biuletinis Nr. 18 įdėjo gana aštrų straipsnį prieš lietuvius. Prie straipsnio yra padėta pastaba, kad vienas asmuo, kuriam pavykę pabėgti iš Lenkijos į neutralią šalį, suteikęs tokias informacijas:

"... Lietuvių iliuzijos del vokiečių intencijų atstatyti nepriklausomą Lietuvą greit tai išnyko, ir todėl jie savo nusivalymą pradėjo išlieti ant žydų. Su vokiečių pagalba ir padrašinimu prasidėjo masinės žydų žudynės. Per kelias dienas vien tik Vilniaus mieste virš trisdešimts tukstančių žydų buvo užmušta..."

"... Po trumpo, palyginti, švelnaus valdymo pariodo, teroras prieš lenkus buvo sustiprintas. Masiniai areštai ir namu krėtimai daromi kiekvieną dieną, kuriuos nepriklausomai vykdo vokiečių policija. Geštapo ir lietuvių policija. Aiškios provokacijos metodai vartojami abiejų policijų."

Jau iš tų dviejų trumpų citatų matyti, kad lenkai sąmoningai vaizduoja lietuvisu išžudžius Vilniuje trisda šimts tukstančių žydų. Ir tai daroma tuo pačiu metu, kada iš Europos pranešimai sa ko, kad, pavyzdžiui, Kaune masiniams žydų žudymams kelia užkirtu griežtu pasipriešinimu Kataliku Bažnyčia. Čia prisimintina, kad Lietuva nėra turėjusi per visą nepriklausomybės periodą nė vieno žydų pogromo, kuriais taip buvo išgarsėjusi prieškarinė Lenkija.

Negana to, dar lietuvių policija kartū su Geštapo areštuoja lenkus, lyg tai pa-

tys lietuviai nuo vokiečių okupacijos nekenėtų. Nejaugi lenkai mano, kad panašia propaganda jie patarnaus dviejų pavergtų tautų paurusiems santykiams pagerinti?.

BEZMĖNAS

Suvalkijoje senoviškas svarstyklės arba "vogas" seniau vadindavo "Bezmėnu."

Vėliau tas simboliškas žodis budavo vartojamas žmonių įvairiems darbams vertinti arba pasverti.

Kadangi mūsų slauname Clevelande, kuris neseniai tapo net sostine "vado be tautos," atsirado "didelių vyrų" mėgstančių pasižymėti garsiais darbais, tai iš Suvalkijos tapo atvežtas nesoviškas "Bezmėnas" kuris bus naudojamas "didelių vyrų" darbams pasverti — įvertinti.

Kviečiamos visos Clevelando garsenybės nesisarmanyti padėti ant Suvalkiečių "vogų" — "Bezmėno" savo didelius darbus, kurie be klaidos bus pasverti ir visuomenei "publičnai" persatyti.

Nuo šios dienos nebebus pavojaus niekam likti neįvertintam, nes "Bezmėnas" be jokio skirtumo ir atlyginimo teisingai 100% tikslumu visų darbus ir jų vertes rezultatus skelbs "Bezmėno" susaidės apmokamame "L. Z." skyriuje.

Clevelando bolševikų vadovų ašaros ant svarstyklų

Sesenai Clevelando bolševikų "vyriausias komandirius" buvo nuykęs į Chicago atiduoti raportą savo bosams. Raportas susidėjo iš "griaudžių verksmų" ir ašarų puodelio, kuris pralietos betėmyjant priešų veiklą Clevelande.

Kadangi ta priešų veikla labai didelė ir demoralizuojančiai veikianti bolševikų "vaiska" Clevelande. tai "Bezmėnas" pasverdama bolševikų vadov. Simonėlio ašarų puodelį atrado. kad to 2 - 3 stambius melus, pritej išvados, kad Karpukui priklauso Imojo laipsnio "asillo ordenas".

STAMBIAUSIA AMERIKOJE LIETUVIŠKA ĮMONĖ

ACME PIE COMPANY

NAUJOS IR MODERNIŠKOS KOMPANIJOS KEPYKLOS DETROITE IR CLEVELANDE, IŠKEPA PER MĖNESĮ 2,700,000 ĮVAIRIAUSIŲ RUSIŲ IR 18-KOS SKIRTINGŲ SKONIŲ PAJŲ.

ACME

Toasted

PIES

Acme Pie Co. įsteigta 1915 metais Detroite, jos skyrius, 1934 metais, Clevelande. Šiuo tarpu kompanija apurpina šviežiais ir skaniais pajais ir keikais, 8-ių Amerikos Valstijų, gyventojus išvežiodama pajus ir keikus nuosavais trokais.

Acme Pie Co. apyvar-ta, jau siekia, netoli 2-ju milijonų dolerių metams. Vien žalios medžiagos, kaip tai: miltų, uogų ir įvairių prieskonių, sunaudojame per metus, už 600,000 dolerių.

IR DIDELE DAUGYBE SKANIAUSIŲ KEIKSŲ (CAKES)
Kompanijos adresas Clevelande
THE ACME PIE CO.
3747 Carnegie Avenue
EN. 2844-45 - Cleveland, Ohio
Imonių savininkas ir kompanijos Prezidentas — Jonas P. Skemskis (J. P. Homchis).
Clevelando skyriaus vedėjas: J. P. Homchis, Jr.
Priimame specialius užsakymus draugijų parengimams, vestuvėms ir visokių sveigų progą. Lietuviai naudokitės savo tautiečių patarnavimu.
Centro ofisas ir dirbtuvės adresas Detroite:
ACME PIE CO., INC.
2276-94 E. Milwaukee Ave.
MADisn 5980-8181-82-83
DETROIT, MICH.

Didysis Metinis

Nes. P-bos P-lės Švč. Parapijos

PIKNIKAS

įvyksta sekmadieni, Birželio-June 21, 1942

Machutos Sode prie Green Rd.

Piknike bus daug pramogų ir visokių įvairumų. Kviečiame visus clevelandiečius ir apylinkės miestų lietuvius atsilankyti. Daug progų laimėjimui. Įžanga 25c.

Kortavimo Vakaras

Sio penktadienio vakare, birželio 19 d. Norwood Community Council rengia šaunų Kortavimo vakarą, Norwood Library, 6315 Superior Ave. Bus užkandžiai ir praižai. Tikietas 50c.
Pelnas skyriamas padengti veikimo smulkiam išlaidom.
G.

PADEKA

Darbščiai Moterų S-gos 26 kuopos komisijai: V. Samuolienei — kom. pirminkei, O. Mačiutienei, T. Pauliukevičienei, Mik. Zilinskienei, B. Vilimaitienei ir St. Bačienei surengusai taip sėkmingą šeimynišką išvažiavimą visos kuopos vardu tariau nuosirdų ačiū.
O. Durasevičienė, pirm

LATVIJOJ NUZUDYTA 25,000 ZYDU

LONDONAS, — Žydų šelpimo federacija iš bėglų patyrusi, kad Latvijoje latviai fašistai per keturias paras nuėdė apie 25,000 žydų, kai Rusijės bolševikai iš ten buvo priversti pasitraukti vokiečiams išveržiant. Tai įvykę praeitais metais.

THE LITHUANIAN SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6712 Superior Avenue

PIRKDAMAS KARO BONUS GELBESI AMERIKAI LAIMĖTI KARĄ.

